

Adabi selama

[Bosanski – Bosnian – بوسنی]

Muhammed b. Ibrahim et-Tuvejdžiri

Prijevod:

Hakija Kanurić

Revizija:

Ersan Grahovac

2014 - 1435

IslamHouse.com

آداب السلام

« باللغة البوسنية »

محمد بن إبراهيم التوبيجري

ترجمة:

هاكيا كانوريتتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2014 - 1435

IslamHouse.com

Adabi selama

Vrijednost selama

1. Prenosi se od Abdullahe ibnu Amra, radijallahu 'anhu, da je jedan čovjek upitao Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: „**Koji islam je najbolji?**“ Pa je odgovorio: „**Da nahraniš gladne i da nazivaš selam onima koje poznaješ i onima koje ne poznaješ.**“ (Muttefekun alejhi)¹

2. Rekao je Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Tako mi Onog u Čijoj ruci je moja duša nećete uču u Džennet sve dok ne budete vjerovali, a nećete vjerovati sve dok se ne budete voljeli. Hoćete li da vas uputim na nešto ako to učinite voljet čete se? Širite selam među sobom!**“ (Bilježi Muslim)²

3. Rekao je Abdullah ibnu Selam, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**O ljudi, nazivajte selam, hranite gladne i klanjajte kada svijet spava u Džennet čete smireni ući.**“ (Bilježi Tirmizi i Ibnu Madže)³

Opis selama

¹ Bilježi Buharija, br. 12., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 39.

² Bilježi Muslim, br. 54.

³ Hadis je vjerodostojan, a bilježi ga Tirmizi, br. 2485., i ovo je njegova verzija, i Ibnu Madže, br. 1334.

1. Rekao je Uzvišeni Allah: *Kada pozdravom pozdravljeni budete, ljepšim od njega otpozdravite, ili ga uzvratite, jer će Allah za sve obračun tražiti.* (En-Nisa', 86.)

2. Imran ibnu Husein, radijallahu anhu, prenosi da je jedan čovjek došao Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: „**Esselamu alejkum!**“ Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je odgovorio na selam, pa je, nakon što je pridošli sjeo, rekao: „**Deset!**“ Nakon toga je došao drugi čovjek i rekao: „**Esselamu alejkum ve rahmetullah!**“ Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je odgovorio na selam, pa je, nakon što je pridošli sjeo, rekao: „**Dvadeset!**“ Nakon toga je došao treći čovjek i rekao: „**Esselamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuh!**“ Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je odgovorio na selam, pa je nakon što je pridošli sjeo rekao: „**Trideset!**“ (Bilježi Ebu Davud i Tirmizi)⁴

Vrijednost onog ko prvi nazove selam

1. Ebu Ejjub el-Ensari, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Muslimanu nije dozvoljeno da izbjegava svog brata više od tri noći. Susretnu se pa se svaki okreće na**

⁴ Hadis je vjerodostojan, a bilježi ga Ebu Davud, br. 5195., i Tirmizi, br. 2689.

drugu stranu, a bolji od njih dvojice je onaj koji prvi nazove selam.“ (Muttefekun alejhi)⁵

2. Ebu Umame, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Allahu najdraži ljudi su oni koji prvi nazivaju selam.**“ (Bilježi Ebu Davud i Tirmizi)⁶

Najpreči da mu se nazove selam

1. Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Mlađi naziva selam starijem, prolaznik onom koji sjedi i mala skupina velikoj.**“ (Muttefekun alejhi)⁷

2. Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Jahač naziva selam pješaku, pješak naziva selam onom ko sjedi, a mala skupina velikoj.**“ (Muttefekun alejhi)⁸

Nazivanje selama djeci i ženama kada ne postoji bojazan fitne

1. Prenosi se od Enesa ibnu Malika, radijallahu anhu, da je naišao pored skupine dječaka pa im je nazvao

⁵ Bilježi Buharija, br. 6077., i Muslim, br. 2560., i ovo je njegova verzija.

⁶ Hadis je vjerodostojan, a bilježi ga Ebu Davud, br. 5197., i ovo je njegova verzija, i Tirmizi, br. 2694.

⁷ Bilježi Buharija, br. 6321., i Muslim, br. 2160.

⁸ Bilježi Buharija, br. 6232., i Muslim, br. 2160.

selam i rekao: „**Ovako je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, postupao.**“ (Muttefekun alejhi)⁹

2. Esma kćerka Jezida, radijallahu anha, prenosi da je bila sa grupom žena kada je pored njih naišao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i nazvao im selam. (Bilježi Ebu Davud i Ibnu Madže)¹⁰

Žene nazivaju selam muškarcima kada ne postoji bojazan fitne

Ummu Hani kćerka Ebu Taliba, radijallahu anhu, je rekla: „**Otišla sam Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, one godine kada je oslobođena Mekka, pa sam ga zatekla da se kupa, a njegova kćerka Fatima ga zastire. Nazvala sam mu selam a on je upitao: 'Ko je to?' 'Ja sam Ummu Hani', kćerka Ebu Taliba!.', odgovorila sam, a on je rekao: 'Dobro došla, Ummu Hani!'“ (Muttefekun alejhi)¹¹**

Nazivanje selama prilikom ulaska u kuću

1. Rekao je Uzvišeni Allah: *A kad ulazite u kuće, vi ukućane njene pozdravite pozdravom od Allaha*

⁹ Bilježi Buharija, br. 6247., ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2168.

¹⁰ Hadis je vjerodostojan, a bilježi ga Ebu Davud, br. 5204., i Ibnu Madže, br. 3701.

¹¹ Bilježi Buharija, br. 6158., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 336.

propisanim, blagoslovljenim i uljudnim. Tako vam Allah objasnjava propise, da biste se opametili! (En-Nur, 61.)

2. Rekao je Uzvišeni Allah: *O vjernici, u tuđe kuće ne ulazite dok dopuštenje ne dobijete i dok ukućane ne pozdravite; to vam je bolje, poučite se! A ako u njima nikoga ne nađete, ne ulazite u njih dok vam se ne dopusti; a ako vam se rekne: „Vratite se!“ – vi se vratite, bolje vam je, a Allah zna ono što radite.*“ (En-Nur, 27-28.)

Nenazivanje selama zimmijama¹²

1. Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Ne nazivajte prvi selam jevrejima i kršćanima, a kada nekog od njih sretnete na putu navedite ga na tiješnji dio.**“ (Bilježi Muslim)¹³

2. Enes, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Kada vam sljedbenici knjige nazovu selam recite: 'I vama!'**“ (Muttefekun alejhi)¹⁴

¹² Zimije su nemuslimani koji žive pod islamskom upravom, ostali su na svojoj vjeri, plaćaju muslimanima godišnju dažbinu a muslimani ih štite. (op. prev.)

¹³ Bilježi Muslim, br. 2167.

¹⁴ Bilježi Buharija, br. 6258., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2163.

Kada neko nađe pored skupine muslimana i nemuslimana nazvat će selam a namjeravat će muslimane

Prenosi Usame ibnu Zejd, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, krenuo da posjeti Sad ibnu Ubadu te je naišao pored skupine u kojoj su bili pomiješani muslimani, višebožci obožavatelji kipova i jevreji pa im je nazvao selam te je zastao kod njih i sjahao. Pozvao ih je u Allahovu vjeru i učio im je Kur'an... (Muttefekun alejhi)¹⁵

Nazivanje selam pri dolasku i odlasku

Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Kad neko od vas pride skupini ljudi neka im nazove selam, pa kada bude htio da ode neka nazove selam, jer prvi put nije ništa preći od drugog.**“ (Bilježi Ebu Davud i Tirmizi)¹⁶

Rukovanje pri nazivanju selama

1. Bera, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Kad god se dva**

¹⁵ Bilježi Buharija, br. 5663., i Muslim, br. 1798., i ovo je njegova verzija.

¹⁶ Hadis je dobar, a bilježi ga Ebu Davud, br. 5208 i Tirmizi, br. 2706.

muslimana sretnu pa se rukuju oproste im se grijesi prije nego se razdvoje.“ (Bilježi Ebu Davud i Tirmizi)¹⁷

2. Enes ibnu Malik, radijallahu anhu, prenosi da je jedan čovjek rekao: „**Allahov Poslaniče, kada se neko od nas sretne sa svojim bratom ili prijateljem hoće li mu se pokloniti?**“ „Ne!“, odgovorio je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. „**A hoće li ga zagrliti i poljubiti?**“ „Ne!“, rekao je, a čovjek je upitao: „**Hoće li ga uzeti za ruku i s njim se rukovati?**“ „Da!“, rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. (Bilježi Tirmizi i Ibnu Madže)¹⁸

Kada se rukuje i grli

Enes, radijallahu anhu, je kazao: „**Kada bi se ashabi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, sreli rukovali bi se, a kada bi došli sa putovanja zagrlili bi se.**“ (Bilježi Taberani u Evsatu)¹⁹

Kako se otpozdravlja odsutnom

Aiša, radijallahu anhu, prenosi da joj je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**O Aiša, Džibril ti**

¹⁷ Hadis je dobar, a bilježi ga Ebu Davud, br. 5212., i Tirmizi, br. 2727.

¹⁸ Hadis je dobar, a bilježi ga Tirmizi, br. 5204., i ovo je njegova verzija, i Ibnu Madže, br. 3702.

¹⁹ Hadis je dobar, a bilježi ga Taberani u *El-Evsatu*, br. 97., pogledati: *Es-Silsiletus-sahiha*, br. 2647.

upravo upućuje selam.“ A Aiša je rekla: „Neka je i njemu selam, Allahova milost i bereket! Ti vidiš ono što ja ne vidim.“ (Muttefekun alejhi)²⁰

Predaje koje govore o ustajanju iz počasti pridošlom

1. Rekao je Ebu Seid, radijallahu anhu, da je jevrejsko pleme Kurejza pristalo da im presudi Sad ibnu Muaz pa je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao po njega, a kada je došao rekao je: „**Ustanite vašem prvaku!**“ ili je rekao: „**Najboljem među vama!**“ (Muttefeku alejhi)²¹

2. Aiša, radijallahu anhu, je rekla: „**Nikog nisam vidjela da je toliko sličan Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, u svojoj skrušenosti, ahlaku i vladanju od Fatime, radijallahu 'anha, kada bi ona došla kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, on bi ustao da je dočeka, uzeo bi je za ruku, poljubio je i smjestio pored sebe. A kada bi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, došao kod nje, ustala bi da ga dočeka, uzela bi ga za ruku, poljubila ga i našla mu mjesto pored sebe.**“ (Bilježi Ebu Davud i Tirmizi)²²

²⁰ Bilježi Buharija, br. 3217., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2447.

²¹ Bilježi Buharija, br. 6262., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1768.

²² Bilježi ga Ebu Davud, br. 5217., i ovo je njegova verzija, i Tirmizi, br. 3872.

Kazna onom koga raduje da mu drugi ustaju

Muavija, radijallahu anhu, prenosi da je čuo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, gdje kaže: „**Koga raduje da ljudi pred njim ustaju neka sebi pripremi mjesto u Vatri.**“ (Bilježi Ebu Davud i Tirmizi)²³

Nazivanje selama tri puta ako se pozdrav nije čuo

Enes, radijallahu anhu, prenosi: „Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je, kada bi nešto kazao, to ponovio tri puta kako bi se razumjelo, a kada bi prišao kakvoj skupini i nazvao im selam ponovio bi to tri puta.“ (Bilježi Buharija)²⁴

Selam se ne naziva niti se na selam odgovara za vrijeme vršenja nužde

1. Ibnu Omer, radijallahu anhu, prenosi da je jedan čovjek naišao pored Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, dok je obavljao malu nuždu pa mu je nazvao selam, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mu nije odgovorio. (Bilježi Muslim)²⁵

²³ Hadis je vjerodostojan, a bilježi ga Ebu Davud, br. 5229., i Tirmizi, br. 2755., i ovo je njegova verzija.

²⁴ Bilježi Buharija, br. 95.

²⁵ Bilježi Muslim, br. 370.

2. Muhadžir ibnu Kunfuz, radijallahu anhu, kaže da je jedne prilike naišao pored Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, dok je obavljao malu nuždu pa mu je nazvao selam a on mu nije odgovorio. Nakon toga je abdestio i izvinuo se riječima: „Prezirao sam da spominjem Uzvišenog Allaha, a nisam pod abdestom.**“ (Bilježi Ebu Davud i Nesai)²⁶**

Pohvalno je lijepo dočekati došljaka i upitati nepoznatog ko je kako bi se znao njegov ugled da se prema njemu ugosti

Ebu Džemre je kazao: „**Prenosio sam govor Ibnu Abbasa kako bi ga svijet čuo, pa je između ostalog rekao: 'Izaslanici plemena Abdul-Kajs su došli Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, pa ih je upitao: 'Čiji ste vi izaslanici?' Ili je rekao: 'Ko je ovaj narod?' 'Rebia.', rekli su, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, im je kazao: 'Dobro došli izaslanici, nećete biti poniženi niti ćete se kajati!'**“ (Muttefekun alejhi)²⁷

Pokuđenost započinjanja selama riječima alejkes-selam

²⁶ Hadis je vjerodostojan, a bilježi ga Ebu Davud, br. 17., i ovo je njegova verzija, i Nesai, br. 38.

²⁷ Bilježi Buharija, br. 87., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 17.

Ebu Džurej El-Hudžejmi, radijallahu anhu, kaže:
„Došao sam Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: 'Alejkes-selam Allahov Poslaniče!', a on je rekao: 'Ne reci alejkes-selam, jer alejkes-selam je pozdrav mrtvima.“ (Bilježi Ebu Davud i Tirmizi)²⁸

Šta se govori nakon nazivanja i odvraćanja selama

Ummu Hani', radijallahu anhu, je kazala: „**Otišla sam Allahovom Poslaniku sallallahu alejhi ve sellem, one godine kada je oslobođena Mekka, pa sam ga zatekla da se kupa a njegova kćerka Fatima ga zastire. Nazvala sam mu selam a on je upitao: 'Ko je to?' 'Ja sam Ummu Hani, kćerka Ebu Taliba!', odgovorila sam, a on je rekao: 'Dobro došla, Ummu Hani!' Kada je završio sa kupanjem ustao je i klanjao osam rekata umotan u jednom ogrtaču, a kada je završio, rekla sam: 'Allahov Poslaniče, moj brat tvrdi da će ubiti čovjeka kome sam ja zajamčila sigurnost, a to je Ibnu Hubejre!' Na to je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Ummu Hani, i mi jamčimo sigurnost onom kome si ti zajamčila!' Zatim je Ummu Hani rekla: 'To je bilo u prijepodnevnom vremenu.“** (Muttefekun alejhi)²⁹

²⁸ Hadis je vjerodostojan, a bilježi ga Ebu Davud, br. 5209., ovo je njegova verzija, i Tirmizi, br. 2722.

²⁹ Bilježi Buharija, br. 357., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 336.